

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Nu går vi jo altså ud fra, at vores koalitionspartner anvender de midler, man må, i situationer med væbnet konflikt og krig. Og det er altså også det, Pentagon har svaret, at man har gjort. Det undersøges så, om det er tilfældet.

Så siger hr. Villy Søvndal: Spørg lægerne. Nu er det jo ikke os, der skal foranstalte undersøgelsen, det er det irakiske sundhedsministerium.

Og da det præcis er sundhedsministeriet, som ifølge pressen skal forestå den irakiske undersøgelse, synes jeg da, at det er rimeligt, at sundhedsministeriet i Irak foretager den, og de vil da givetvis også spørge lægerne. Men det er stadig væk ikke noget, jeg kan sidde og afgøre for dem.

Så bliver der spurgt, om et særligt ansvar, der er pådraget os, om vi ikke også får et særligt ansvar for kamphandlingerne i Falluja, og vi er jo udstationeret i Basraområdet. Men altså som sagt har vi, præcis fordi vi interesserer os for sagen, fordi vi synes, det er vigtigt, at den irakiske civilbefolkning ikke udsættes for hvidt fosfor, spurgt til sagen i Bagdad hos den irakiske regering. Det viser jo, hvor optaget vi er af sagen.

Kl. 14.05

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 998

6) Til udenrigsministeren af:

Villy Søvndal (SF):

»Vil regeringen give en vurdering af de midler, koalitionen anvender i krigen i Irak, herunder om der er en grænse for, hvilke midler Danmark som koalitionspartner vil acceptere, og i bekræftende fald, hvor den grænse, hvor man ikke længere vil påtage sig et moralsk ansvar for de anvendte midler, går?«

Villy Søvndal (SF):

Krig er jo et beskidt håndværk. Det tror jeg, at nogle havde glemt inden Irakkrigen, altså hvor beskidt det faktisk er. Men den her krig har vel nok været noget af det mest beskidte, verden har fået lov til at kigge ind i.

Det er jo ikke kun det hvide fosfor, vi har diskuteret. Vi har diskuteret Abu Ghraib, hvor senest Horisont i Danmarks Radio i mandags viste nye overgreb, tortur af og mord på tilfangetagne. Vi har diskuteret napalm, som det først blev benægtet fra amerikanernes side at de havde anvendt, men hårdt presset var de nødt til at give

sig, da australske soldater pegede på, at det var anvendt. Vi har set torturen de sidste dage under det irakiske udenrigsministerium, de 173 tilbageholdte. Vi har set de mange døde; vi har set det totale kaos.

Derfor spørger jeg udenrigsministeren: Er der en kant for, hvad Danmark vil lægge navn til i noget, som jeg synes for lang tid siden har mistet sit moralske grundlag, når vi kommer og siger, at vi skal lære fra os om normer for krig og demokratisk opførsel?

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg tror, hr. Villy Søvndal vil være enig med mig i, at de danske soldater og de danske civile, som arbejder for udvikling, stabilisering og demokratisering af Irak, gør et godt stykke arbejde. Jeg er også helt sikker på, at hr. Villy Søvndal vil være enig med mig i, at de danske soldater overholder alle krigens love, og at de danske soldater leverer en indsats, som vi kan være stolte af. Så jeg tror ikke, at man skal begynde at anfægte den indstilling, de danske soldater har til tingene i Irak.

I forbindelse med de ting, som hr. Søvndal nævner, hvor altså intet kan hæftes på de danske soldaters skuldre, vil jeg godt understrege, at det altid har været centralt for regeringen, at alle bestemmelser og principper i krigens love, der er nævnt i den humanitære folkeret, overholdes under alle forhold af den koalitionsstyrke, som med FN-mandat bistår den irakiske regering med at sikre genopbygningen af Irak. Det fremgår også af den folketingsbeslutning, som vi var med til at vedtage i april måned.

Det samme gælder selvsagt menneskerettighederne, som ikke kan gradbøjes. Regeringen tager og vil også fremover tage skarp afstand fra ethvert tiltag eller enhver praksis, som har til formål at omgå menneskerettighederne. Det gælder også det absolutte forbud mod tortur.

Det er klart, at der er eksempler på, at der i nogle situationer er sket en overtrædelse af det acceptable, og hr. Villy Søvndal nævnte jo selv Abu Ghraib, som vi heller ikke synes burde have fundet sted. Så der er altså klare grænser for, hvad vi finder acceptabelt, og disse grænser bliver selvfølgelig overskredet, hvis der sker brud på de internationale principper og regler for krigsførelse og for menneskerettighederne. Der er ingen grund til at gå ind på subtile juridiske diskussioner om, hvorvidt reglerne nu også gælder i den ene eller den anden situation.